

Osmanlı Devlet Teşkilatı

1

#yavuzkorkmaz

#şosyabüsdurağı

7. Sınıf

- Osmanlı Devleti'nde devletin başında "padişah" adı verilen hükümdar bulunurdu.
- Padişahlar "Bey, Gazi, Hünkar, Sultan" gibi ünvanlar kullanırdı.
- Padişahların erkek çocuklarına "şehzade" denirdi.
- Şehzadeler, yetişmeleri için sancaklara yönetici olarak gönderilirdi. Buna "sancağa çıkma" denilirdi.
- Şehzadelere devlet yönetiminde tecrübe kazanmaları için yanlarına "lala" adı verilen tecrübeli devlet adamları verilirdi.

Şosyabüs Bilgi

Padişahlar, Yavuz Sultan Selim'den itibaren "halife" ünvanını da kullanmaya başladılar.

Divan-ı Hümayun

- Osmanlı'da devlet işlerinin görüşüldüğü meclise "Divan-ı Hümayun" denir.
- Divan teşkilatı ilk kez "Orhan Bey" döneminde kurulmuştur.
- Fatih (II. Mehmet)'e kadar Divan'ın başkanı padişaktır. Fatih'ten sonra Divan'a Sadrazam başkanlık yapmıştır.
- Divan'da son söz padişahındır. Divan, aynı zamanda yüksek mahkemedir. (yargı)
- II. Mahmut döneminde Divan kaldırılıp, yerine **Nazırlıklar** (Bakanlıklar) kurulmuştur.

Divan-ı Hümayun Üyeleri

Padişah: Divan'ın başkanıdır. Son söz ona aittir.

Sadrazam (Vezir-i Azam): Padişahın sonra en yetkili devlet adamıdır. Padişah yokken "Serdar-ı Ekrem" ünvanı ile orduyu yönetirdi.

Vezirler: Sadrazamın yardımcılarındı.

Kazasker: Eğitim ve adalet işlerinden sorumluydu. Kadı (Hakim) ve Müderris (Öğretmen) ataması yapardı. Divan'da büyük davalara bakardı.

Defterdar: Devletin malî (parasal) işlerinden sorumludur. Devletin gelirleri ve giderleri ile ilgilenirdi.

Nişancı: Yazı ve tapu işlerinden sorumluydu. Padişahın mührünü taşıdı. Yeni fethedilen toprakları kaydederdi.

Şeyhülislam: Divan'da alınan kararların İslam dinine uygun olup olmadığını bakardı. En yüksek din görevlisiydi.

Kaptan-ı Derya: Donanma komutanıdır. Gerekteğinde divana çağırılırdı.

Yeniçeri Ağası: Yeniçerilerin başında bulunan kişidir. Başkenti ve padişahı korurdu.

Reis'ül Küttap: Devletin dış işlerinden sorumludur.

Yavuz KORKMAZ

Osmanlı Devlet Teşkilatı

2

#yavuzkorkmaz

#sosyobüsdurağı

7. Sınıf

Divan-ı Hümayun Üyeleri Günümüzdeki Karşılıkları

Sosyobüs Bilgi

Osmanlı Devleti'nde padişah, bazen Divan toplantılarını kafesli bir pencereden izlerdi. (gizlice)
Padişahların Divan'ı gizlice izlediği bu bölüme Kasr-ı Adl denir.

Padişah → Devlet Başkanı (Cumhurbaşkanı)

Sadrızam → Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Vezirler → Danışmanlar - Özel Kalem Müdürleri

Kazasker → Adalet Bakanı, Milli Eğitim Bakanı

Defterdar → Hazine ve Maliye Bakanı

Nişancı → Tapu Kadastro

Şeyhülislam → Diyanet İşleri Başkanı

Kaptan-ı Derya → Deniz Kuvvetleri Komutanı

Yeniçeri Ağası → Kara Kuvvetleri Komutanı
Emniyet Genel Müdürü

Reis'ül Küttap → Dışişleri Bakanı

Yavuz KORKMAZ